

Թուրքական քերթը Բաքվի համար անցանկալի քելնածու է համարում Ուրբեթ Բոչարյանին

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ «Թուրքի ղեկի նյութ» քերթում հրատարակված հոդվածի հեղինակ Յուսեյն Բաշին, խոսելով Հայաստանում կայանալի նախագահական ընտրությունների մասին, նշել է, որ Ուրբեթ Բոչարյանը երիտասարդ ֆաղափական գործիչ է և ավելի ինչ փորձ ունի, քան այնպիսի ֆաղափական գործիչներ, ինչպիսիք են Շեարհանովը, Ալիևը և Դեմիրճյանը:

Առհասարակ, Բաշինի կարծիքով, Ուրբեթ Բոչարյանի անձը անչափ անցանկալի է Բաքվի համար, քան որ նա իշխանության գալու դեպքում Հայաստանում Ադրբեյջանի ընդդիմախոսները կմիավորվեն այս խիստ և նրա անհավասարակալ ֆաղափական գործիչ շուրջը, և դա անհարկալիս

կուժեղացնի դաշնակցական երեսնի դիրքը:

Հողվածագիրը նշել է, որ Բաքվի համար ավելի ընդունելի քելնածու է Հայաստանի կուսակցական նոմենկլատուրայի նախկին ղեկավար Կարեն Դեմիրճյանը, քան որ նա երբեք այնքան չի ընկել Հայաստանի ազգային շահերի մասին հոգալով և ինչ հավանական է, որ անբողբ աշխարհի հայերը միավորվեն Կարեն Դեմիրճյանի շուրջ:

Բայց, բոլոր լրագրողի կարծիքով, Բոչարյանը Հայաստանի նախագահ դառնալու ավելի շահ է քան Ուրբեթ Բոչարյանի հետ մեզական բաց երկխոսությունների:

ԼՍԽՆԵՏՐԱԿԱ

«Ամենագլխավոր արժանիքը, ինձ համար, խոսքի սերը լինելն է»

Տարգմազրույց Ուրբեթ Բոչարյանի հետ

Թերեւս նորանկախ Հայաստանի բոլոր վարչապետներից Դուր առավել հաջողակն է և ու ամենից ժողովրդականություն վայելողը: Ինչու՞ է ձգտում դառնալ երկրի նախագահ, չէ՞ որ Դուր լավ վարչապետ է:

Իսկ ինչու է կարծում, որ լավ վարչապետը չի կարող լինել նաեւ լավ նախագահ: Ես կարծում եմ, որ մեկ տարի ընթացում ձեռք բերված այս փորձը կազակցի ինձ նախագահի դառնալու դեպքում ավելի լավ իրականացնել նախապետի լի լավ իրականացնել նախապետի փորձ Լեոնային Ղարաբաղում, եւ կարծում եմ ոչ վաս նախագահի:

Հասարակությունն այսօր անցումային քաղաքներում ինձ իրեն հարց է առնում՝ ո՞վ է մեղավոր, այսինքն՝ մեղավորներ միտք փոխվում են: Ինչու՞, օրինակ, նախագահի քելնածու Ուրբեթ Բոչարյանն այս առիթը չի օգտագործում միայն ընտրությունները մի ֆանի աղմուկոս դասավորություններով բարձրացնելու իր վարկանիշը:

Առաջինը, ես կարծում եմ, որ եթե Ուրբեթ Բոչարյանը Հայաստան եկած չլիներ, ապա դժվար թէ այս իրադարձությունները տեղի ունենային: Ես ուղղակի կարծում եմ, որ դեմք է առնում եւ գործով աղագուցել, որ կարելի է փոխել ի-

նենալ մնան կոչերով: Ես ուղղակի սովոր չեմ աղմուկ բարձրացնելու մնան հարցերի շուրջ, բայց գործով ի վիճակի եմ ցույց տալ, որ արդյունքներ կլինեն:

Չե՞ր կարծիքով ընտրադաշնակը անձերի՞ միջեւ է, թե՞ գաղափարախոսությունների:

Երեւի եւ անձերի, եւ գաղափարախոսությունների: Որոշ քելնածուների մոտ ավելի շահ առնել է անձերի միջեւ դաշնակց, որոշների մոտ գաղափարախոսության: Մի անգամակ չէ:

Մի առիթով Դուր ասացիք, որ ինչ հավանական է Կարեն Դեմիրճյանի հարթանակի դեպքում մնալ հանրապետության վարչապետ: Միաժամանակ նշեցիք, որ ժողովուրդն է, ի վերջո, ընտրություն կայացնելու, եւ դարձ չէ ընտրության արդյունքը: Եթե չընտրվեք, ի՞նչ է անելու:

Կիրոնն հնարավորին չափ հեռու լինել ֆաղափականությունից եւ ունարավորություն չափ ժողովրդի վստահության վրէժն ստացած նախագահի գործելու առաջն խոչընդոտներ:

Իսկ եթե նախագահ ընտրվեք, ու՞մ է քելնածու վարչապետի արտիս: Հնարավոր է Բոչարյան-Նախագահ, Դեմիրճյան-վարչապետ համաձայնեցված սարքերալը:

ԼՍԽԱԳԱԶԱԿԱՆ ԹԵՎԿԱԾՈՒՆԵՐ

Առաջընթացը սկսվում է քաղաքային դարձով

ԱՆՈՐԿ ԳԱՆՍՅԱՆ

Չնայած երեսնամյա հանրապետության մնացյալ տարածներում առաջին հանդիպող դաստաստերին, որտեղից մարդկանց ժողովում է Կարեն Դեմիրճյանի հին ժանդը դեմքը, նախագահի այս քելնածուն բարձրացնում է քելնածուն էլ շահ չի ներկայանում: Այս գործելանքը ինչ-որ տեղ հիշեցնում է 91-ի ընտրություններին Լ. Տեր-Պետրոսյանի դաշնակցը, որի լուծույթը խորհրդավորություն է անդառնելու իր հաղորդում նրան:

Կ. Դեմիրճյանի անստատիստիկ հայտարարումը եւ անաղաղությունը ՀՀ նախագահի քելնածուն, կարող փոխել իրենի դասավորությունը: Տասնամյա դժվարություններից հոգնաբերել եւ կարողանալ սրբով ժողովրդի վերաբերմունքն արագորեն սկսել աշխատել հոգուս նա վարկանիշի, մոտանալով անցյալը, եւ թե ինչու էր աստիճանից հեռացել Դեմիրճյանը: Լ. Տեր-Պետրոսյանի վարչապետի գործունեությունը հասցրել է նրան, որ մարդիկ միայն հիշում էին իրենց սովն ու թվառությունը եւ խնդրում վերադառնալ «առաջնորդին»: Փրկել իրենց: Ուստի, դասա-հավան չէր բնորոշ մեղադրական տոնով նա հանդիմանությունը: «Հաղա ինչու՞ նրանց ընտրեցի»:

Հիմա հեռուում է մնացել ենթադրությունները, թե հոգուս ում է առաջարկել Դեմիրճյանին իր քելնածությունը:

նը: Ներկայումս ավելի հաճախ ժողովում է այն հարցը, թե ովքեր են կանգնած նրա քելնածուն: Այդ առումով դաստաստերները խիստ հակասական կարող են լինել հենց իր իսկ ասածների միջեւ: Եթե խոսել վերաբերում է Լ. Բոչարյանին, ապա առաջիկա կարգային նշանակությունների առթիվ Կ. Դեմիրճյանի սկզբունքների համաձայն «Լ. Բոչարյանը շահ ակնիվ, լավ կարգ է: Երեսն ասած, ես համարում եմ նրան: Եվ նա իր տեղն ունի: Եթե ընտրվեց, իր տեղը կփոխի, եթե չընտրվեց, իր տեղում կմնա ինչ է եղել որ»: Ցավով, գրավոր խոստում հնարավոր չէ ներկայացնել խոսքի այն հնչեղանգները, որով արտասանվում է սվլյալ խոսքը:

12 քելնածուներից ոչ մեկը չհրաժարվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ Վառձայն «Հայաստանի Հանրապետության նախագահի ընտրության մասին» ՀՀ օրենքի, ՀՀ նախագահի քելնածուն կարող է հանել իր քելնածությունը՝ հրաժարականի մասին դիմում ներկայացնելով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ոչ ու, քան վերադարձվելուց 5 օր առաջ: Մարտի 11-ին ժամը 08:00 լրացավ քելնածուների հրաժարականի ժամկետը: Ինչպես տեղեկացրեց ԿԸԻ ֆարսուղար Արմենուհի Չոհրաբեյանը, ՀՀ նախագահի 12 քելնածուներից եւ ոչ մեկը նման դիմում չի ներկայացրել: Այսօրվա, մարտի 16-ին կայանալի ՀՀ նախագահի ընտրություններում վերաբերվելու նշանակություն ունի 12 քելնածուների անունները:

«Վաչինգսոն փոսը» Անդրկովկասում Ռուսաստանի մասն է ծանում

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ «Վաչինգսոն փոսի» ռուսական եւ եվրասիական վերլուծությունների գծով մեկնաբանի կարծիքով, Վրաստանում, Հայաստանում եւ Ադրբեյջանում ընթացող վերջին իրադարձություններում առկա է ռուսական ներգրավվածություն: Ադրբեյջանը Ալիևի ղեկավարությամբ հակվում է դեմոկրատիայի եւ երկրորդ ունի Ռուսաստանի միտումներից: Ալիևի վրա մահափորձից մի ֆանի օր հետո Ադրբեյջանը գրավեց Հայաստանի համար նախատեսված ռուսական զենքի մի ֆանի առախումներ: Հայաստանը Ռուսաստանի հույսն է տարածաքաղաքում: Ամերիկյան ֆաղափականներն այժմ երկրորդ են կրում Հայաստանի ու Ադրբեյջանի միջեւ դաստաստերի վերսկսվելուց:

Վաղը Թուրքիայի վարչապետը կայցելի Վրաստան

ԹԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ: Մարտի 13-ին դաշնակցական երկրորդ այցով Վրաստան է ժամանելու Թուրքիայի դաշնակցությունը, որը գլխավորելու է վարչապետ Սեւուր Յըլմազը: Այդ օրագրում են՝ հանդիպումներ Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեարհանովի, խորհրդարանի նախագահ Ջուրբաք ժվանիայի, այլ դաշնակցության անձանց հետ: Մ. Յըլմազը եւ է. Շեարհանովը կհանդիպեն վրաց եւ թուրք գործարարների հետ: Թուրք վարչապետը կմասնակցի «Թուրքական ավիաուղիներ» ընկերության ներկայացուցչության, թուրքական «ԻՍԼԱԿ» բանկի բացման արարողությանը, ինչպես նաեւ Թրիփլիի փողոցներից մեկը Անկարայի փողոց անվանակոչելու արարողությանը: Արեւել-Արեւմուտ հարաբերությունների կենտրոնում Յըլմազին կենտրոնի գիտությունների դոկտորի դասավոր կոչում: Մարտի 13-ին ավիա-վանային հանդիպումներ կկայանան Վրաստանի եւ Թուրքիայի դաշնակցությունների միջեւ, կստորագրվի համաձայնագրերի մի փաթեթ:

Մոսկվան չի ընդունում Աբխազիայի ընտրությունները

11 ՄԱՐՏ, BBC Ռուսաստանի ԱԳՆ-ի կարծիքով Աբխազիայում մարտի 14-ին նշանակված տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները օրինական չեն: Ըստ Ինտերֆանս գործակալության, Ռուսաստանի ԱԳՆ-ն համարում է, որ Ինտերֆանս չի որոշված Աբխազիայի կարգավիճակը, ընտրությունների անկախությունը կարող է միայն բարդացնել վրաց-աբխազական կարգավորման գործընթացը:

Ըստ Գառնիկ Նանագույանի, մաֆիան Հայաստանում գոյություն ունի ոչ միայն արդյունաբերության ոլորտում

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ: Ի դաստաստերում «Սնար» գործակալության «Հայաստանի արդյունաբերական մաֆիան՝ ռեալ ուժ» վերադասարանը վերջերս տարածած տեղեկատվության (տղադրվել է նաեւ «Ազգում», 27 փետրվար) ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Գառնիկ Նանագույանը հանդես է ե-

կել հայտարարությամբ, որում, մասնավորապես ասված է. «Վերոհիշյալ տեղեկատվության մեջ նշված երեւոյթների առկայությունը հանրապետական սենսությունում, ցավով, իրականություն է, եւ վերաբերել դրան միայն արդյունաբերության ոլորտին, առնվազն միասնություն է»:

Ըստ Գ. Նանագույանի, այդ երեւոյթ-

ների արմատները, նրանց վերացման ուղիները դեմք է անհամաձայն աղագայում դառնան կառավարության մանրակրկիտ ուսումնասիրության առարկա:

Ն. Նանագույանը արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Գ. Նանագույանը Ուրբեթ Բոչարյանի ընտրվելու դեպքում աղագա վարչապետի քելնածուներից մեկն է:

ՈՒՍՈՒԿԱՆ ՍՍՄՈՒ

Մ. Նանագույանը՝ ԱԳՆ-ի ժամդարմ

Նախորդ շաբաթ ռուսաստանյան «Նեգալիսիսիսայա գազետա» օրա-թերթում հրատարակված Ռուսաստանի ֆաղափական իրավիճակի շաբա-թական մոնիթորինգի (23 փետրվար-2 մարտ 1998թ.) համաձայն, բացա-հայտվել է ԱՄՆ կողմից մեկնված ռազմավարական ծրագիրը ԱԳՆ դե-տրությունների վերաբերյալ: Ամերիկ-րիցի «Աբխազիանալական գոր-ծուններ, ԱՄՆ էտյանսիոնիսական խաղաղությունը մոտենում է Ռուսաս-տանի սահմաններին» բաժնում մաս-նավորապես ասվում է.

«Թեւեւ ներկայումս ռուսաստանյան քաղաքներում (նույնիսկ Հյուսիսային Կովկասում) իրավիճակն ընդհանուր առմամբ խաղաղ է, ըստ երեւոյթին մեր երկրի արեւմտյան գործընկերները չեն կասկածում, որ Ռուսաստանում գոր-ծընթացները կզարգանան աղագայու-նացման ուղիով: Նման դեպքում ա-ղագայունացումը կարող է ներառել ողջ «մերձօտաստանյան» տարածքը, նախ եւ առաջ հեխորհրդային ու ԱԳՆ-

ական մասերը: Միայն նման հավալ-կերով կարելի է բացատրել անցյալ շա-բաթվա ընթացումը հայտնի դարձած «Միավորված համամասարության ծրագիրը», որը հաստատված է ԱՄՆ դաշնակցության նախարարության կողմից: Ըստ այդ փաստաթղթի, ԱՄՆ-ը ուղղակի դաշնակցականություն է ստանձնել ԱԳՆ տարածաքաղաքում կա-յունությունը եւ կարգավիճակը (ներա-ռյալ հնարավոր աղագայունացման ար-ժանիքի դեմ լայնալը) դաշնակցության հարցում երախտավորելով այն, ինչը չի կարող անել Ռուսաստանը, ԱԳՆ երկ-րները, որոնց տարածներում շահունակ-վում է զննումներով ու հակամարտու-թյուններով հոյ բարդ գործընթացների զարգացումը, ներառված են ամերի-կյան ռազմական խմբավորումների դաշնակցականությունը գոհներում: Եվրոպական գործադիր վերահսկողու-թյան ներքին ընդգրկվում են Ուկրաին-ան, Բելառուս, Մոլդովան եւ Անդր-կովկասը, իսկ այսօր կոչված, Կենտ-րոնական համամասարության գոր-

խումբը Պարսից ծոցի գոտի իր աղա-մական ենթակառուցված ղեկ է վե-րահսկի Միջին Ասիայի հեխորհրդա-յին դեպարտամենտը:

Ներկայումս այս գործադիրքը դաշնակցու-թյան համակարգ է այն, համա-դաստաստեր դեպարտամենտի գիտու-թի հետ անկախ իր համատեղ գոր-վարություններ: Ընդ որում, ենթադր-վում է հասուկ ուսաղորդում դարձ-նել Կասպից ծովի շուրջ իրավիճակի կարգավորմանը, ինչը համադաստ-աստանում է ԱՄՆ-ի եւ Արեւմուտի մյուս երկրների աղագային կորողացիաների քաղաքները»:

«ԵՐԵՎԱՆ»-ՆԵՐԿԱԳԱԶԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԻՐԱՊԱՐԱԿԱՐԴՈՒՄԱԿԱՆ

Նախընտրական արժանիք ունեցող անձանց կարծիքն ու գաղափարներն առաջին հերթին պետք է հարգել և հաշվառել: Սա արդարև մարդկանց մեջ սարքեր զգացումներ է առաջացնում, քեթեի հրճվածից ու երկչոտ հույսերից մինչև խոր ընկճվածություն եւ դասադասվածություն: Իսկ էլ ավելի հաճախ զգացումների այդ ամբողջ գամման առաջանում է միեւնոյն մարդու մեջ, ինչը միանգամայն հասկանալի է ու բացատրելի: Պետության առաջին դեմի փոփոխման իրադրությունը լիով չափով արձագոյում է մեր, համաձայնեմ, խիստ հակասական ժամանակի իրողությունները:

Եվ այնուամենայնիվ, եթե խոսքը կոնկրետ նախընտրական արժանիք մասին է, մարդկանց չի լուծ այն զգացումը, թե սեղի ունեցող դեմքեր ժամանակավրեպ եւ անհասարակաբան մեջ իբրև ակնկալիների ու սրամաղդությունների մակարդակին: Այդպես հաճախ է դասադասում, Կոնի որ հասարակության զարգացման բուն գործընթացը դիպելիս:

Իսկ ընդհանուր առմամբ ծայրահեղական բնույթի արժանաբանությունները նույն դերն են կատարում, ինչ կույրի ծեծափայտը դրանք շեղվում են այն սեղերը, ուր վստահվոր է ուս դնել:

Իհարկե, խոսքը այստեղ ընդհանուր միտումների, խորախն երեւոյթների մասին է, եւ ասվածը չի կարող առնչվել անխիտ ամենին: Կյանքն, այնուամենայնիվ, միշտ էլ ավելի հարուստ է ու անկասկածաբեւելի, Կան աշխատասեւնյակում սեղծված որեւէ սխեմա: Պարզադեպ մեր միտքն այնուհետ է կառուցված, որ առանց սխեմաների ի վիճակի չեն ըմբռնելու երեւոյթների էութունը: Իսկ էութունը սվյալ դեմոկրատիայն է, որ հասարակությունը միայն թվում էր անարթը ու անհեատրաբար: Իրականում, գոյատեւման ամենադարձունակ դայաբարի հեատ մեկտեղ եւ դրան զուգահեռ սեղի էին ունենում երեւոյթների իմաստավորման, ուժերի կուտակման, կողմնորոշւելի ճգրման գործընթացներ: Այսինքն, ծեւավորված իմնակարգավորման եւ իմնակարգակերտման մեխանիզմները արուակում էին գործել, քելուգեւ նախնական, բնագոյային մակարդակով: Այն Կաղաբական գոր-

եւեղեցու սրբերի արւը դասվել, Կան հայտնվել Կաղաբական ընտրախաղի ցուցակներում:

Իհարկե, խոսքը այստեղ ընդհանուր միտումների, խորախն երեւոյթների մասին է, եւ ասվածը չի կարող առնչվել անխիտ ամենին: Կյանքն, այնուամենայնիվ, միշտ էլ ավելի հարուստ է ու անկասկածաբեւելի, Կան աշխատասեւնյակում սեղծված որեւէ սխեմա: Պարզադեպ մեր միտքն այնուհետ է կառուցված, որ առանց սխեմաների ի վիճակի չեն ըմբռնելու երեւոյթների էութունը: Իսկ էութունը սվյալ դեմոկրատիայն է, որ հասարակությունը միայն թվում էր անարթը ու անհեատրաբար: Իրականում, գոյատեւման ամենադարձունակ դայաբարի հեատ մեկտեղ եւ դրան զուգահեռ սեղի էին ունենում երեւոյթների իմաստավորման, ուժերի կուտակման, կողմնորոշւելի ճգրման գործընթացներ: Այսինքն, ծեւավորված իմնակարգավորման եւ իմնակարգակերտման մեխանիզմները արուակում էին գործել, քելուգեւ նախնական, բնագոյային մակարդակով: Այն Կաղաբական գոր-

եւեղեցու սրբերի արւը դասվել, Կան հայտնվել Կաղաբական ընտրախաղի ցուցակներում:

Իհարկե, խոսքը այստեղ ընդհանուր միտումների, խորախն երեւոյթների մասին է, եւ ասվածը չի կարող առնչվել անխիտ ամենին: Կյանքն, այնուամենայնիվ, միշտ էլ ավելի հարուստ է ու անկասկածաբեւելի, Կան աշխատասեւնյակում սեղծված որեւէ սխեմա: Պարզադեպ մեր միտքն այնուհետ է կառուցված, որ առանց սխեմաների ի վիճակի չեն ըմբռնելու երեւոյթների էութունը: Իսկ էութունը սվյալ դեմոկրատիայն է, որ հասարակությունը միայն թվում էր անարթը ու անհեատրաբար: Իրականում, գոյատեւման ամենադարձունակ դայաբարի հեատ մեկտեղ եւ դրան զուգահեռ սեղի էին ունենում երեւոյթների իմաստավորման, ուժերի կուտակման, կողմնորոշւելի ճգրման գործընթացներ: Այսինքն, ծեւավորված իմնակարգավորման եւ իմնակարգակերտման մեխանիզմները արուակում էին գործել, քելուգեւ նախնական, բնագոյային մակարդակով: Այն Կաղաբական գոր-

մարդ: Ինչի՞ նման է, օրինակ, գործող վարչապետի գրանցման արժեքը սարված այլաճողակ ու անբարոյական աղմկարարությունը: Ըստ որում, ոմանք երեւի զսնում են, որ նա ղեկավար է հեռանա իր գործը կատարած մավրի դեպ: Ուրի՞ց են էլ ակնհայտորեն վրեժ են լուծում այն բանի համար, որ նա օգնութայնը հանգստի անցան Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ իր ԳԴՄ-ական եղբայրակիցները:

Եվ սա նույնպես մատուցութայն ու զգացմունների ինքնգիտ է, ԳԴՄ-ի չեկիտորեն անգիտում անհանդուրժութայն, անհատկութայն, անբարյացակամութայն ինքնգիտ: Այն համոզումնի ինքնգիտ, թե ժողովրդին խաբելուց հեատ բան չկա եւ թե նրանակն արդարացնում է միջոցները: Ման գումարվում է իբխանութայն բացարձակ ֆեատացումը, որը նրանց համար դարձել էր մեատութայն գործերի վրա ազդելու միակ ընդունելի եղանակը: Իրենց էութայնը ինքնգիտ են նաեւ մեկ դարդասի վրա խաղալու սեղական դատեոնյաների ճգումը, մեկ քելնածուի վրա դեատական զանգվածային լրատամիջոցների

Մի ուրվական է Երջում Հայաստանում...

Կորեն զուգորդում է հնի ինքնգիտան եւ նորի արագացումը: Հաճախ, հատկադեպ անցումային փուլերում, ինքնգիտան ու դադարողականությունը ժամանակավորադեպ հաղթանակում են:

Վերհիճեմ 1945 թվականը: Գերմանիան ջախջախված է, մարտեր են ձղվում Բեռլինի կենտրոնում, իսկ արդեն 15 տարեկան տղաներից կազմված ստորաբաժանումները Զյուրիքին հավասարութայն երդում են սալիս, սովորականի դեպ կրկնելով այն արտահայտությունները, որ իրենց սովորեցրել էին դեռ հիտլերյուգեմոնում: Այնինչ արդեն վաղուց, քերեւս Ասալինգրադից սկսած, հասարակութայն եւ նույնիսկ դեատական մեկնեայի ընդերում նեմարվում էր նոր Գերմանիայի աղոտ կերտարմոնը:

Կան խորհրդային Միութայն վերջին տարիները: Սոււմգայիթից հեատ երկիրն ըստ էութայն գոյութայն չուներ: Եւ մեատ էր եւ միայն ինքնգիտայի ուժով ինքնգիտան դեռ ողջ էր թվում: Մինչդեռ եթեում արուակում էր ինչեւլ ցավագործն ծանծարցած կուտակցական ծանծարկութունը, Կրեմլում եւ դրա արջը չէր դադարում ծիտական կուտակցական-դեատական միջոցադումների արւը, իսկ Կաղաբարոյի Կրեմը գլխավոր արտախոսի դեկավարութայնը արուակում էին երկիր եւ աշխարհի ժողովուրդներին սովորեցնել, թե ինչդեպ դեատ է արդել:

Չդեատ է անմիջական նմանութուններ փնտրել արան դարդադեպ առաջին դատահատ լուտաբանումներն են այն մտքի, թե որնան մեծ են լինում լիով բախվով գործող եւ բավարար զանգված ու ինքնգիտայի դատար ունեցող դեատական, Կարդչական, ռազմական, Կաղաբական կամ որեւէ այլ մեկնեայի ինքնգիտան ու դադարողականութունը: Եվ որդեպի մեղ չնեղարդեն վստահալի օրինակների չարատահան մեղ, վերհիճեմ հենց մեր Կրակնութայն ոչ այնքան վաղեմի Կրադարութունները: Ինչդեպ իմագամ ավելի ու, երկիր նախկին նախագահը գերեկներն աշխատում էր իր հրաժարականի սեւսի վրա, ճգրեւելով Ետատարումները եւ հղկելով ոճը, իսկ երեկոյան հեոուսակերաններից լայն ժողիներ էր դարդեւում արտատահանցի հյուրերին, իր գիտակիցներին հրաժարականի դրելով, գոյում էր նրանց անեն կերտ ցուցարդելով, որ կյանքն ընթանում է իր

Թե ինչ դատահեղ, մեմն տեսում, թեեւ ոմանք տակալին չեն հավատում իրենց այրերին կարծելով, թե սեղի է ունեցել ցավալի քյուրիմացութայն, որը արուակ կվերացվի եւ ստատուս վոն կվերականգնվի: Դժվար է դրա համար մեղարդել, մեր մեղ դեռ ավելի արտ են այն մարդիկ, ովեր մինչեւ վերջ չեն հավատում խորհրդային Միութայն եւ խորհրդային հասարակարդի կործանմանը: Եիտ այդդեպ էլ որոց ցեղեր առաջին երկու օրը չեն հավատում ցեղակցի մախվանը, նեղ արանակում գրուցելիս նույնիսկ ետանդագիտ փորձելով իրար համոզել, թե նա ընդամենը Կնած է:

Սիա այսօր էլ, դիտելով նախագահութայն որոց քելնածումների վարձագիծը, լսելով նրանց ելութները, այն տղավորութունն են արանում, թե նրանք արվում են սեղում կանգնած գնացում: Իսկ մեմն նրանց դիտում են որի՞ց զանցից, բայց մեր զնացը արժվում է նրանց մեղ եւս սեղծելով արժման դատարմ: Ի դեպ, բանը նույնիսկ վարձագիծը կամ խոսքերը չեն, դրանք կարող են քելարդված լինել նախընտրական դայաբարի կարծ ժամկետներով եւ խիտ դայամաններով: Ինձ թվում է, թե հիվանդութունը արտ ավելի խոր արմատներ ունի: Ժողովրդի լայն զանգվածների, մտավորականութայն, մտավոր եւ առատարակ հոգեւոր կյանքի ցածր տոնուսի, հասարակութայն մեղ փոխարդած դատահեղութայն ցածր արտահանի դայամաններում Կաղաբական ընտրախաղը հանկարծ սկսեց արդել իր ներքին օրենքներով: Այստեղ հենց չդեատ է Կաղաբական ընտրախաղը բաժանել իբխանական, իբխանամեատ եւ ընդդիմադիր մատերի խաղն ընդհանուր էր բոլոր կողմերի մատակցութայնը: Եվ կարեւոր է, թե որնան անհատց էր դիմակալութունը: Կարեւորն այն է, որ ընտրախաղը սկսեց արդել իր կանոններով: Իգուր չէ, որ տարիներ արուակ արդեն Կաղաբական երկնակամարում չեն տեսում նոր անձանց, վերեւում ԳԴՄ խաղում էր իր արտահեղ եւ մադու չափ ծանծարցած խաղարդերի կաղաբը, ընդդիմութայն հանրահավաքեում հայտնվում էին միեւնոյն ծանոթ դեմքեր: Տղավորութունն այնդիտին էր, թե ավելի հեատ է մեր

ծիչները, որոնք նկատում եւ գզում էին այդ գործընթացները, Կրակացի էին: Կյանքը դատահեղ նրանց, ովեր վաղուց արդեն լեթաբար եւ արտարտական կերտով ժողովրդին համարում էին ինքեատ եւ անձուրջ զանգված, որը ոչինչ չի որոցում, եւ հույսները դնում էին միայն դայաբական խաղաղակներին, բյուրուրատական խորամանկութունների եւ մյուս արտատային հնարների վրա: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի դատտնաթողութայն արտատուս դյուրին ու նրադեղ ֆոկուրը, իհարկե կծախողվե, եթե գլխավոր կատարներն իրենց քելուներին չզգային հայրերին եւ արտատարի հայութայն գերակիտ մեմամատութայն աղակցութունը:

Քաղաբական դայաբար վարակիչ զբաղմունք է: Այստեղ գործընթացը երեմն կարող է փոխարինել էութայնը: Այստեղ նույնիսկ խոսքերը երեմն ինչոր ծիտական իմաստ են ստանում եւ արտաբերվում են լուկ այն դատահանով, որ դրանց արտաբերումը ծիտ է համարվում: Դա նման է մեղայ լեղվով արտաբերվող աղոթի, որը սովորութի համաձայն կրկնում են չիտակնաղով բառերի իմաստը: Ետերը չնկատեցին անգամ, թե ինչդեպ միատութայնը, կայութայնը, օրենքների գերակայութայնը վերաբերող սովորական բառերը հասարակութայն կողմից սկսեցին ընկալվել որդեպ հրամայական անհրաժեատութայն: Ինչը ժողովուրդը սկսեց զգալ, որ արանց դատ դեատութայնը եւ ազգը արտագա չուներ:

Չունենալով փիլիտոփայական, Կաղաբական, սեատագիտական եւ այլ համատատաստայն գիտելիներ, ինչը միանգամայն բնական է, հատարակութունը, հենկելով սեփական արտերի եւ սովորական ողջատութայն վրա, իր դատակերտումները մեակեց, թե ինչդիտին դեատ է լինեն դեատութայնը, օրենքները, սեատութայնը: Եվ եթե կարծ խոսքերն, այդ բոլոր որոնումների էութունը, գլխավոր առանցքը ճգումն է դեմի ոսկե միջինը, կենտրոնը, ընդունելին, նդատակահարմարը: Այս կամ այն հավակնորդին ժողովրդական զանգվածների ցույց սված ընդունելութայնը, ամենածայրահեղ ու խիտ կոչերի գած դրական արձագանք խաբուսիկ են: Ետերի համար ծայրահեղական կարգախոսներն ավելին չեն, Կան խաղը կամ նյարդերը հանգստացնելու միջոցը

համար, այլեւ իր կողմնակիցների անմիտ վարձագիտ համար, որոնք համատութայնը արուակում էին խաղալ ժողովրդի նյարդերի հեատ, նույնիսկ մանրուներում դրեւորելով մանրախնդիր համատութայն ու վրեժխնդրութայն: Օրինակ, ի՞նչն էր նրանց խանգարում հանգիտս թողնելու մարտի 8-ը, մայիսի 9-ը կամ, ատեն, Լեւնի հուտարմանի դատ վանդանը: Ի դեպ, դեատ է խոտս վանել, որ ԳԴՄ-ի եւ համակիրների բոլոր գործողութուններում արկա էր ինչոր անհեթեթ, անձնատայնական, բայց միանգամայն հատակ սրամաբանութայն:

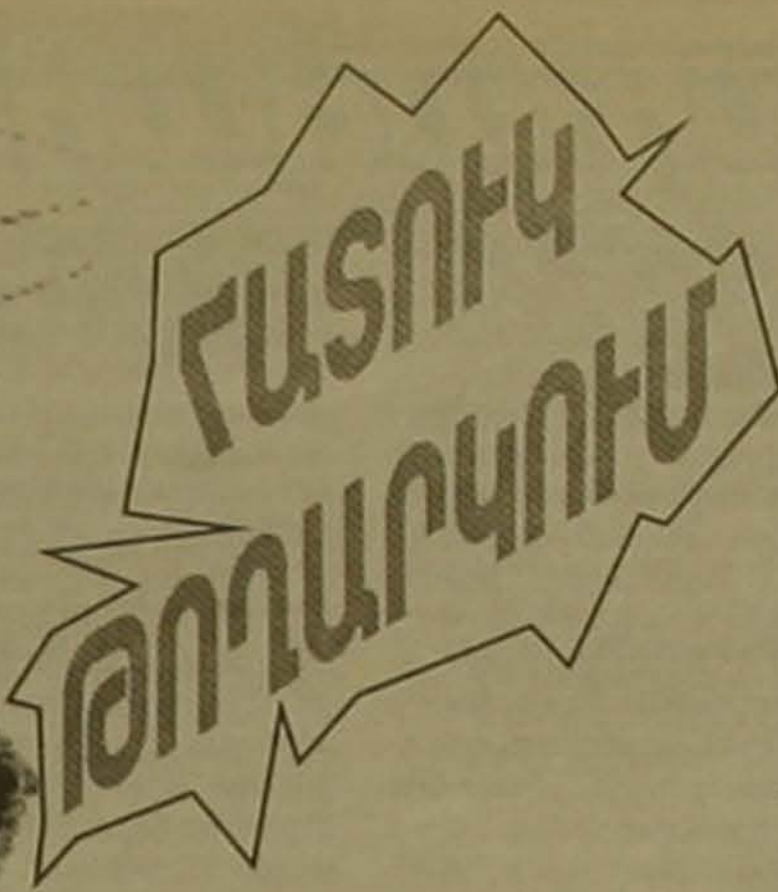
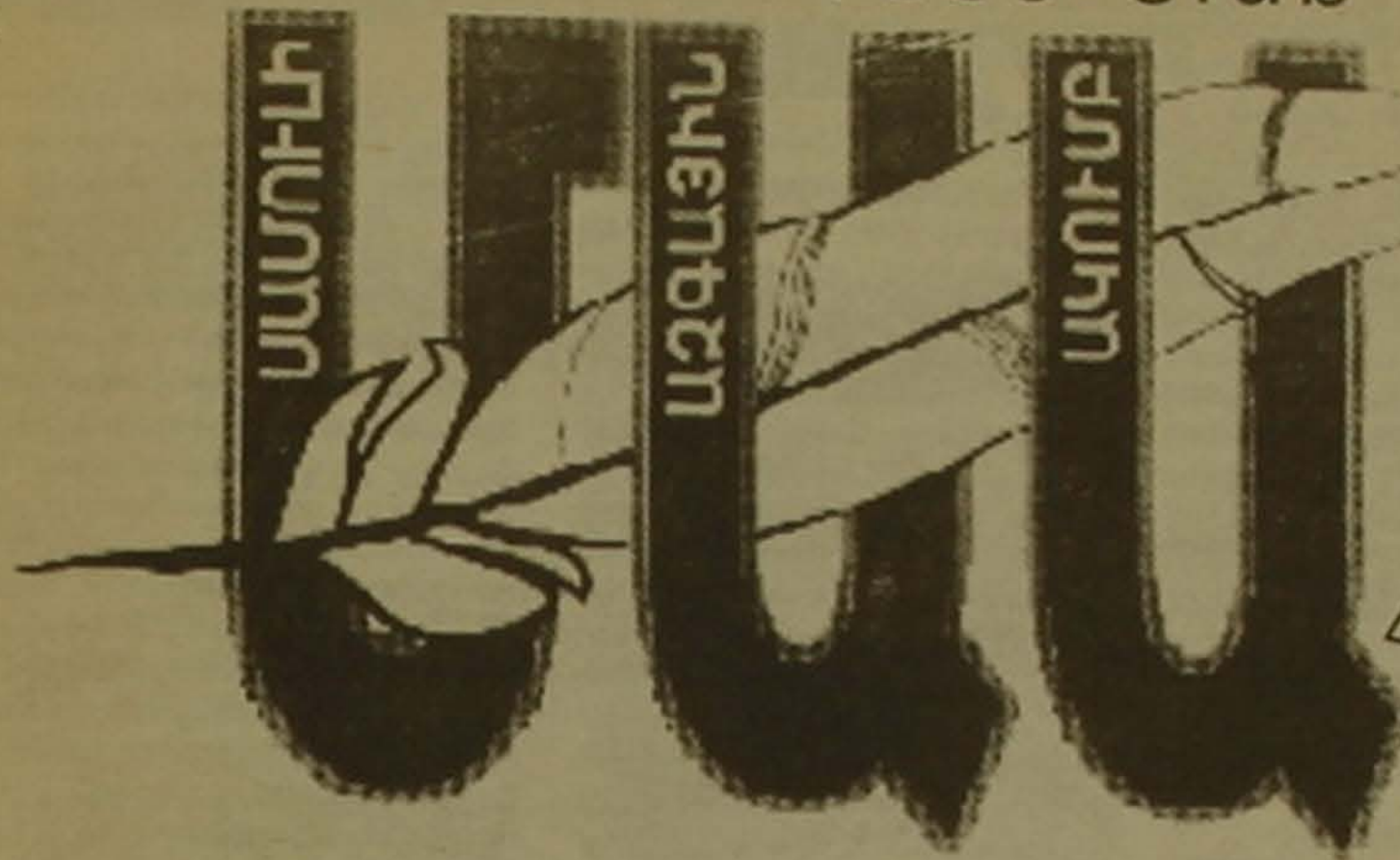
Այսօր դվար է մարդկանց հրադուրել ինչինչ գաղափարախոտական կառուցներով, գեղեցիկ ուսմունքներով: Գաղափարական անհատութայնը ընկալվում է ավելի արտ որդեպ բացատական երեւոյթ, Կան հակադատակը: Ընդհանրադեպ նկատած կլինեմ, որ երբ նույնիսկ խելացի մարդը սկսում է հարազատ կուտակութայն գաղափարներին անատահան նկիրվածութայն ֆանատիկ երդումներ սալ, նրա աչեւում հայտնվում է ինչոր արտուարային փայլ: Չկան եւ չեն կարող լինել բացարձակադեպ ծիտ գաղափարներ, չկան բոլոր ժողովուրդների ու ժամանակների համար փրկարար ու համադիտահանի բաղադրատներ: Բազմակարծութայն առավելութունը հենց այն է, որ թույլ է սալիս մատարդեպ որոնման մեղ լինել: Այսօր մեր ուղին ընկած է արեւմտայն սոցիալ-դեմոկրատական մոդելների եւ բազմադեպական վայրի արկայի, լիարժեք ժողովրդավարութայն եւ քերարժեք անձնիբխանութայն, անձնական արտերի եւ հայրենատարութայն միջեւ ինչոր սեղ: Թե կոնկրետ որեւէ, դվար է դարդել, Կանգի որոնման տարածելը վիթխարի է: Եվ եթե որեւէ կուտակութայնը հայտարարում է, թե ինչը միայնակ կկարողանա զսնել միակ ծիտ երթուղին, արտ դա, կներեմ, ավելին չէ, Կան Կարդչական խորամանկութայնը:

Հատարակութայն մեղ հատունացած կայութայն, հավատարակութայն, դարդադեպ դարկեատութայն դադարման ճգումներին բնավ չի համատատաստանում որոց քելնածումների ավելորդ մատարականութունը, որոնք ոչ մի կերտ չեն կարողանում համակերտվել այն մտքին, ու վերջին հատվով նախագահ է դատուար ընդամենը մեկ

ուտարութայն քելեոնումը:

Այս կարդի երեւոյթների քելարկունը կարելի է արուակում էլ: Անկատկած, սա ժամանակավրեպ երեւոյթ է, Կանի որ այսօր հատարակութայնը, չնայած ցիտիկների ու հոտեատների գնատահաններին, Կաղաբական ու բարոյական հատունութայն ատիճանով ակնհայտորեն առաջ է անցել իր Կաղաբական ընտրախաղ վանդան, ավելի ստույգ, այնտեղ մեծատատութայն կազմող առավել ինքեատ մատից: Ընտրախաղի փրկութունն այն է, որ նա կարողանա հատել հատարակութայն հեատից, այլադեպ դուրս կնղկի եւ կնոտացվի: Ի դեպ, ոմանց համար դա դարդադեպ անատակներ է: Կան գույգ ոտերով խրվել են ԳԴՄ-ական բնույթի նեղրեւելիզմի մեղ եւ իրենց սեղը կզսնեն քերեւս միայն Կաղաբական սոցիալի եզրամատերում: Մինչդեռ, չնայած թվադայլ խիտ անդատատ դայամաններին, երկում սկսել է ծեւավորվել միջին դատը կայութայն, օրինադատութայն, դեատականութայն գլխավոր հիմքը: Եիտ է, այդ երեւոյթն ավելի արտ արտահանական է: Միջին դատն առայժմ սեատական հիմք չուներ: Ակայն գալի վերափոխումների հույսերն անգամ բավարար եղան, որդեպի սկիզբ առնի այդ սեղծարար խնոման գործընթացը: Իհարկե, կարելի է ժամանակավորադեպ կատեցնել նկատող գործընթացները, բայց բուն միտումը դատականութուն կարեւոր է եւ արդարացված: Անհնար է այն կազմեցնել: Մի խոսքով, Հայատանում մի ուրվական է Երջում, բայց բնավ ոչ այն ուրվականը, որը ին սովորութայն համաձայն հայտնվում է մեր մտեւում:

Հ. Գ. Հողվածն արդեն գրված էր, երբ իմացա Արարաի դեմքերի մատի, որտեղ խուլիգանները հարձակվել էին քելնածումներից մեկի ներկայացուցիչների վրա: Անուններ չեն նեում, Կանի որ այս փուլում մեղ համար բոլոր քելնածումները հաղատար են, իսկ խուլիգաններն իրենց գործողութուններով վիրավորան են հատցրել բոլոր քելնածումներին եւ մեղ բոլոր ընտրողներին, կրկնակի վիրավորելով նրանց, ում ցանկացել էին հաճոյանալ: Որոցի հողվածը չիոխել: Այդ կարճատե ու այլաճողակ դեմը մի՞թե չդարձավ մեր տազմադեպի եւս մեկ հավատունը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԵՎ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Մամուլի ազգային ակումբը, Հայաստանի իրավագետների և ֆաղաֆագետների միությունը փետրվարի 13-ին ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահության նիստերի դահլիճում կազմակերպել էին «Հայաստանը և ընտրությունները» ծրագրի ԵՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ երկրորդ իննարկումը, որի թեման էր «Ընտրությունների թափանցիկությունը և վերահսկելիությունը Նախագահի ընտրության մասին ՀՀ օրենքի հիմնի վրա»: Հանդիպմանը մասնակցում էին ԱԺ նախագահը, Պատգամավորներ, ՍԴ ներկայացուցիչներ, լրագրողներ, ֆաղաֆական կուսակցությունների, միջազգային, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ:

Քննարկման հրահանգությունն ավելի քան ակնհայտ էր՝ 31 օր (այսօր արդեն՝ 3 օր հետո) ՀՀ նախագահի արձանագրություններն են:

Վերջում իննարկման մասնակիցները հայտարարություն ընդունեցին, ուր նշված է. «Հիմն ընդունելով ֆաղաֆական և ֆաղաֆագիական իրավունքների միջազգային չափանիշները, բոլորին կոչ ենք անում կյանքի կոչել հետեւյալ սկզբունքները.

ա) ՀՀ-ն ղեկավարելու է Եվրոպական ժողովրդավարական զարգացումները՝ հավասարիմ մնալով օրենքի ճանաչմանը, բ) ժողովրդի ազատությունը և արդարությունը արժանապատիվ կամքով իշխանությունների լեգիտիմ գործունեության հիմքն է,

գ) ՀՀ բոլոր ֆաղաֆագիները և կազմակերպություններն անեն ջանք կզործադրեն, որ մարտի 16-ին կայանալիք նախագահական ընտրություններն արդար և թափանցիկ լինեն, իսկ նախագահական ընտրությունների հիմնում ընկած լինի ժողովրդի կամքի ազատ արտահայտումը»:

Քննարկմանն աջակցել և ներդրի հրահանգությունը ֆինանսավորել է Ընտրական համակարգերի միջազգային հաստատության (IFES) երեւանի գրասենյակը: Ներդրում օգտագործված են Արմենյոն լրատվական գործակալության ֆոտոխրոնիկայի լուսանկարները: Շնորհակալություն ենք հայտնում IFES-ին և Արմենյոնի ֆոտոխրոնիկային աջակցության համար:

ՄԱՐՏԻ 16-ԻՆ ԿԱՅԱՆԱԼԻԷ ՀՀ ԱՐՏԱՀԵՐԹ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿՈՒՐՈՋ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻ ԵՎ ԱՊՍՏՈՅԻ ՀԱՍԱՐ

ԱՐՄԵՆԿՐԵՆ

